

Bruxelles, 18 noiembrie 2016
(OR. en)

14294/16

SOC 688
EMPL 471
ANTIDISCRIM 67
GENDER 41
JAI 934
EDUC 364
JEUN 97
FREMP 183
COHOM 141

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	12825/16 REV 2 SOC 586 EMPL 388 ANTIDISCRIM 59 GENDER 39 JAI 794 EDUC 315 JEUN 70 FREMP 155 COHOM 120
Subiect:	Accelerarea procesului de integrare a romilor - Proiect de concluzii ale Consiliului

1. Cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor a fost instituit în 2011, în vederea eliminării decalajului dintre comunitățile rome marginalizate și populația generală. În 2013, Consiliul a adoptat totodată o recomandare privind măsurile de integrare efectivă a romilor în statele membre, cu rolul de a stimula punerea în aplicare a strategiilor naționale și a cooperării transnaționale.

2. La 27 iunie 2016, Comisia Europeană a adoptat o comunicare intitulată „Evaluarea punerii în aplicare a cadrului UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor și a Recomandării Consiliului cu privire la măsurile de integrare efectivă a romilor în statele membre.”
 3. Președinția slovacă a prezentat un proiect de concluzii ale Consiliului prin care răspunde comunicării Comisiei, respectivul proiect fiind examinat și revizuit la nivelul Grupului de lucru pentru chestiuni sociale, în cadrul căruia s-a ajuns la un acord privind textul.
 4. Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să transmită proiectul de concluzii Consiliului EPSCO spre adoptare în cadrul reuniunii sale din 8 decembrie 2016.
-

Accelerarea procesului de integrare a romilor¹

- Proiect de concluzii ale Consiliului

REAMINTIND CĂ

1. Egalitatea este una dintre valorile fundamentale ale Uniunii Europene, iar combaterea excluziunii sociale și a discriminării este una dintre sarcinile specifice ale acesteia.
2. În definirea și în punerea în aplicare a politicilor și activităților sale, Uniunea ține seama de cerințele privind promovarea unui nivel ridicat al ocupării forței de muncă, garantarea unei protecții sociale corespunzătoare, combaterea excluziunii sociale, precum și de cerințele privind un nivel ridicat de educație, de formare profesională și de protecție a sănătății umane.
3. Consiliul deține competențele pentru a lua măsuri necesare în vederea combaterii discriminării bazate pe sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală. Acesta și-a exercitat respectivele competențe cu ocazia adoptării Directivei 2000/43/CE, care stabilește un cadru pentru combaterea discriminării pe baza rasei sau originii etnice pe teritoriul Uniunii, în domeniul ocupării forței de muncă și al formării, al educației și protecției sociale (inclusiv domeniul securității sociale și al asistenței medicale), în ceea ce privește avantajele sociale și accesul la bunuri și servicii și furnizarea acestora, inclusiv accesul la locuințe.

¹ În sensul prezentelor concluzii, la fel ca și în alte documente politice ale Parlamentului European, ale Comisiei Europene și ale Consiliului, termenul „rom” este utilizat ca termen generic care include și alte grupuri de persoane care au caracteristici culturale mai mult sau mai puțin similare, cum ar fi sinti, travellers, kalé, gens du voyage etc., indiferent dacă sunt sedentare sau nu.

4. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene interzice discriminarea de orice fel, bazată pe motive precum sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, proprietatea, nașterea, handicapul, vârsta sau orientarea sexuală; potrivit cartei, pentru a combate excluziunea socială și sărăcia, Uniunea recunoaște și respectă dreptul la asistență socială și la asistență în ceea ce privește locuința, destinate să asigure o viață demnă tuturor celor care nu dispun de resurse suficiente, în conformitate cu normele stabilite de dreptul comunitar și de legislațiile și practicile naționale.
5. Prezentele concluzii se bazează pe lucrările și pe angajamentele politice anterioare ale Consiliului European, ale Consiliului, ale Parlamentului European și ale Comisiei, precum și pe activitatea altor părți interesate relevante, inclusiv pe documentele enumerate în anexa I.
6. Cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor² până în 2020 a fost instituit în 2011, atunci când Comisia a adoptat o comunicare intitulată „Cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020”, desemnând subiectul ca fiind o prioritate pe agenda UE și propunând măsuri concrete. În continuare, Consiliul a adoptat un set de concluzii intitulate „Un cadru UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020” și, în scurt timp, Consiliul European a solicitat punerea în aplicare rapidă a concluziilor.

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

7. REAFIRMĂ cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020, în temeiul căruia statele membre ale UE s-au angajat să elaboreze, să pună în aplicare și să monitorizeze propriile lor strategii sau pachete integrate de măsuri de politică în domeniul integrării romilor, în conformitate cu o abordare cuprinzătoare, bazată pe dovezi.

² În cadrul prezentelor concluzii, termenul „strategii” se referă în egală măsură la „pachete integrate de măsuri de politică” și la strategii.

8. REAMINTEȘTE că dimensiunea și situația socială și economică a populației rome variază considerabil între diversele state membre și că, prin urmare, abordările la nivel național privind integrarea romilor ar trebui să fie proporționale și adaptate circumstanțelor și nevoilor specifice de la fața locului. RECUNOAȘTE că cerințele cadrului UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor ar trebui să fie puse în aplicare în conformitate cu cadrele juridice și de politică respective ale statelor membre.
9. REAMINTEȘTE Recomandarea Consiliului cu privire la măsurile de integrare efectivă a romilor, adoptată în 2013, care a consolidat cadrul UE și a făcut apel la statele membre să comunice anual Comisiei măsurile luate în conformitate cu recomandarea și progresele realizate în punerea în aplicare a strategiilor naționale de integrare a romilor sau a pachetelor integrate de măsuri de politică în contextul unor măsuri mai ample de incluziune socială.
10. SALUTĂ Comunicarea Comisiei din 2016 de evaluare a punerii în aplicare a cadrului UE și a Recomandării Consiliului cu privire la măsurile de integrare efectivă a romilor în statele membre, CONSTATÂND CU REGRET faptul, subliniat în mod clar în comunicare, că, în ciuda măsurilor luate de statele membre, au fost realizate doar progrese limitate în promovarea integrării romilor, în special la nivel local. Motivele în acest sens includ cooperarea insuficientă între părțile interesate, lipsa de angajament din partea autorităților locale și utilizarea ineficace a fondurilor disponibile și perpetuarea actelor de discriminare la adresa romilor.
11. RECUNOAȘTE că actuala criză a refugiaților prezintă noi provocări pentru statele membre și creează necesitatea unei dezbateri și a unor noi inițiative la nivel european privind coeziunea socială și integrarea socială în UE. În același timp, REAFIRMĂ CU FERMITATE necesitatea continuă de măsuri integrate în vederea îmbunătățirii situației grupurilor marginalizate și dezavantajate din Europa, inclusiv a romilor.

12. Își RECONFIRMĂ angajamentul față de procesul de integrare a romilor, inclusiv punerea în aplicare a cadrului UE, astfel cum a fost instituit în 2011 și completat prin recomandarea Consiliului din 2013, precum și hotărârea de a asigura faptul că toate instrumentele de politică, juridice și financiare care au fost instituite sunt utilizate pe deplin pentru a elimina decalajul dintre cetățenii de etnie romă și ceilalți cetățeni.
13. SALUTĂ rezultatul Evenimentului la nivel înalt privind emanciparea tinerilor romi, organizat în comun de președinția slovacă și de Comisia Europeană, care a reconfirmat nevoia urgentă de a asigura emanciparea tinerilor romi și de a-i implica activ în politica de integrare a romilor. De asemenea, a fost lansat un apel ferm privind un rol mai important al tinerilor romi în elaborarea politicilor generale cu impact asupra lor. Participanții și-au afirmat ambiția de a sprijini tinerii romi pentru a deveni o forță motrice a integrării romilor în Uniunea Europeană. În special, aceștia și-au reafirmat angajamentul de a spori participarea activă a tinerilor romi la programe și măsuri care vizează tineretul.

ÎNDEAMNĂ STATELE MEMBRE:

14. Să accelereze punerea în aplicare a strategiilor naționale de integrare a romilor sau a pachetelor de măsuri integrate de politică la care s-au angajat în cadrul UE, în conformitate cu recomandarea Consiliului, acordând o atenție deosebită dimensiunii de gen și situației tinerilor romi.
15. Să își consolideze eforturile de îmbunătățire a integrării sociale și economice a romilor, în special la nivel local.
16. Ținând seama de practica națională, să evalueze eficacitatea strategiilor lor naționale de integrare a romilor și să le actualizeze în mod regulat, să definească măsuri clare și să stabilească obiective finale și de referință măsurabile, în vederea accelerării procesului de integrare a romilor, ținând cont de recomandările formulate în prezentele concluzii.

17. Să asigure, prin politici generale sau măsuri specifice, accesul egal în domeniul ocupării forței de muncă și al educației, astfel încât să permită romilor să își valorifice potențialul pe piața forței de muncă. În special, este nevoie de sinergii între politicile din domeniul educației și cele din domeniul ocupării forței de muncă, pentru a spori flexibilitatea, mobilitatea și angajabilitatea șomerilor de etnie romă. Ca parte din acest efort, politicile de dezvoltare regională ar trebui să contribuie, de asemenea, la crearea de oportunități de angajare durabile în regiunile cel mai puțin dezvoltate.
18. Să susțină angajabilitatea tinerilor romi prin elaborarea, în conformitate cu practica națională, a unor programe menite să le permită acestora să intre cu succes pe piața forței de muncă. Să promoveze politici precum formarea profesională și formarea la locul de muncă, serviciile de consiliere individuală, antreprenoriatul social și programele dedicate primei experiențe profesionale, precum și un număr mai mare de oportunități în sectorul public, în special sistemul educațional, pentru a împiedica perpetuarea sărăciei de la o generație la alta în comunitățile de romi. Să se asigure că tinerii de etnie romă pot beneficia în condiții de egalitate cu celelalte persoane de pe urma măsurilor luate în contextul Inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și al Garanției pentru tineret.
19. Să ia măsuri pentru a asigura emanciparea tinerilor romi prin promovarea unor mecanisme de elaborare participativă a politicilor, pentru a le acorda șansa de a avea un cuvânt concret de spus în domenii de politică care au un impact direct asupra lor.
20. Să se asigure că situația tinerilor romi este abordată în politicile generale de tineret sau în măsurile specifice.
21. Să se asigure că situația copiilor romi este abordată în politicile generale de tineret sau în măsurile specifice.
22. Să se asigure că situația specifică a femeilor și fetelor romi în societate este abordată în cadrul politicilor generale de gen sau în cadrul măsurilor specifice și să includă aceste măsuri în strategiile naționale de integrare a romilor sau în pachetele integrate de măsuri de politică.

23. Să faciliteze o abordare proactivă și participativă în materie de integrare prin implicarea substanțială a părților interesate relevante, inclusiv a femeilor rom și a tinerilor romi, în elaborarea, în punerea în aplicare, în monitorizarea, în evaluarea politicilor și în raportarea intervențiilor dedicate romilor. Să colecteze opiniile părților interesate, în special ale romilor de la nivel local, cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește integrarea romilor, precum și cu privire la provocările rămase.
24. Să dezvolte în continuare metodologiile de colectare a datelor, de monitorizare și de raportare pentru a asigura dezvoltarea unor politici eficiente, bazate pe dovezi. Metodologiile de generare a datelor defalcate în funcție de etnie ar trebui să fie lăsate la discreția statelor membre, să respecte cadrele juridice naționale ale fiecărui stat membru în parte și să fie în conformitate cu principiul subsidiarității. În cazul în care nu este posibil din punct de vedere juridic să se colecteze date defalcate în funcție de etnie sau în cazul în care astfel de date sunt limitate, ar putea fi utilizate alte metodologii alternative pentru a obține date fiabile. Să mențină un sistem robust de monitorizare și de evaluare a eficacității strategiilor naționale. Să garanteze faptul că sprijinul financiar ajunge la beneficiarii finali și că impactul măsurilor specifice și/sau generale privind romii sunt documentate corespunzător și pot fi evaluate în mod corespunzător.
25. Să intensifice eforturile de eliminare a tuturor formelor de segregare din învățământ prin promovarea accesului egal al copiilor romi la servicii de educație și îngrijire timpurie de înaltă calitate, favorabile incluziunii. Să ia măsuri pentru a se asigura că toți copiii vor beneficia pe deplin de dreptul la educație. Să elimine plasarea copiilor romi în școli speciale, deoarece acest lucru constituie o formă de excluziune socială. Să le ofere copiilor romi un învățământ primar, secundar și superior de calitate în condiții generale favorabile incluziunii și să promoveze viguros succesul tranziției acestora de la școală la o altă formă de învățământ sau la un loc de muncă.
26. Să asigure, prin politici generale sau prin măsuri specifice, accesul egal al romilor la asistență medicală universală, primară și de specialitate. Dacă este cazul, să asigure finanțare pentru programele de mediere a asistenței sanitare pentru romi. Să extindă accesul la serviciile de asistență medicală, printr-o mai bună sensibilizare privind asistența medicală și prin îmbunătățirea accesului la vaccinare și la asistența medicală preventivă în comunitățile de romi.

27. Să împiedice continuarea evacuării forțate nejustificate a romilor prin garantarea faptului că evacuările forțate au loc întotdeauna în deplină conformitate cu legislația Uniunii și cu legislația națională, precum și în conformitate cu instrumentele internaționale privind drepturile omului, în special Convenția europeană a drepturilor omului. Să se asigure că persoanelor în cauză li se dă un preaviz rezonabil și li se oferă informații adecvate, iar familiilor evacuate li se oferă locuințe alternative adecvate, astfel încât să se evite fenomenul persoanelor fără adăpost, în conformitate cu legislația națională.
28. Să recunoască existența discriminării și a rasismului care îi afectează pe romi și, în acest sens, să ia măsuri la nivel național și local pentru a pune în aplicare și pentru a asigura respectarea unor garanții juridice împotriva discriminării, a rasismului, a xenofobiei, a infracțiunilor motivate de ură și a discursurilor de incitare la ură, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și, în special, cu articolul 21 din aceasta, precum și cu Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal. Să combată toate formele de rasism împotriva romilor, denumite uneori atitudini antițigănești, având în vedere că acestea reprezintă una din cauzele profunde ale excluziunii sociale și ale discriminării romilor.
29. Să combată prejudecățile împotriva romilor prin acțiuni de sensibilizare și prin măsuri de sensibilizare care vizează populația generală, de exemplu prin promovarea unei imagini pozitive a romilor sau promovarea culturii, a limbii și a istoriei romilor, prin intermediul programelor școlare, al mijloacelor de informare în masă, al programelor de învățământ sau al cercetării.
30. Să își intensifice eforturile de a asigura eficacitatea respectării, la nivel practic, a Directivei 2000/43/CE privind egalitatea rasială, inclusiv prin asigurarea faptului că reglementările administrative naționale, regionale și locale ale acestora nu au caracter discriminatoriu și nu duc la practici de segregare.
31. Luând act de Rezoluția Parlamentului European 2015/2615, să recunoască și să comemoreze victimele genocidului comis împotriva romilor care a avut loc în timpul celui de Al doilea război mondial, în conformitate cu practicile naționale ale statelor membre.
32. Să abileze punctele de contact naționale pentru romi, asigurându-se că acestea dispun de resursele necesare și de condiții de muncă adecvate, precum și oferindu-le un mandat corespunzător pentru a-și îndeplini sarcinile de coordonare.

SOLICITĂ COMISIEI:

33. Să realizeze o evaluare la jumătatea perioadei a cadrului UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020 și să propună o strategie post-2020 privind integrarea romilor, în care să includă o propunere de revizuire a recomandării Consiliului.
34. Să caute modalități de a garanta faptul că întregul potențial neexploatat al tinerilor șomeri de etnie romă este valorificat prin intermediul unor politici de ocupare a forței de muncă dedicate tineretului.
35. Să continue să ofere sprijin, orientare și finanțare autorităților naționale, regionale și locale, societății civile rome și altor actori relevanți implicați în mod activ în integrarea romilor, în special actorilor locali care lucrează direct cu comunitățile de romi, și să sprijine consolidarea capacităților acestora pentru a promova mobilizarea lor activă.
36. Să promoveze dialogul, cooperarea și schimbul de practici eficace între părțile interesate, inclusiv prin intermediul platformei naționale pentru romi, precum și al Platformei europene pentru incluziunea romilor.

INVITĂ COMISIA ȘI STATELE MEMBRE, în strânsă cooperare și conform competențelor respective ale acestora:

37. Să promoveze emanciparea, implicarea activă și participarea necesară a romilor, în special a tinerilor romi, la toate nivelurile dezvoltării de politici, ale procesului decizional și în punerea în aplicare a politicilor, cu accent deosebit pe oportunitățile de ocupare a forței de muncă.
38. Să se asigure că politicile de integrare a romilor devin o normă și o parte integrantă a tuturor domeniilor de politică relevante, inclusiv în contextul Strategiei Europa 2020.

39. Să se asigure că toate resursele disponibile, inclusiv fondurile naționale și fondurile structurale și de investiții europene, sunt utilizate în mod eficace, integrat și complementar. În plus, să faciliteze accesul la fondurile disponibile pentru promovarea incluziunii grupurilor marginalizate, inclusiv a romilor și să sporească gradul de absorbție a fondurilor UE în țările cu cele mai numeroase comunități de romi și în conformitate cu prioritățile stabilite în cadrul strategiilor naționale de integrare a romilor.
40. Să valorifice anchetele și analizele elaborate de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene pentru stabilirea unor indicatori de monitorizare și de raportare axați pe rezultate care ar ajuta toate autoritățile relevante să asigure utilizarea transparentă, responsabilă și eficace a fondurilor publice destinate integrării romilor.
41. Să continue cooperarea pe tema integrării romilor cu organizații internaționale și organisme precum Consiliul Europei.
42. Să utilizeze în continuare mecanismele și instrumentele existente la nivelul UE, precum rețeaua de puncte de contact naționale pentru romi, platforma europeană pentru incluziunea romilor, schimbul de bune practici și sistemul de raportare instituit în contextul cadrului UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020. Să evalueze și, dacă este necesar, să îmbunătățească aceste instrumente în conformitate cu circumstanțele naționale, în vederea punerii în aplicare cu eficacitate a politicilor naționale.
-

Documente de referință

Consiliul European: - Concluziile Consiliului European (23-27 iunie 2014), EUCO 23/1/11 REV 1, p. 13.

Consiliul: - Concluziile Consiliului privind cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020. JO C 258, 2.9.2011, p. 6.

Recomandarea Consiliului cu privire la măsurile de integrare efectivă a romilor în statele membre. JO C 378, 20.12.2013, p. 1.

Comisia: - Comunicarea intitulată „Un cadru UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020”. 8727/11.

- Comisia Europeană - Declarație. Ziua de comemorare a Holocaustului romilor: Declarația prim-vicepreședintelui Timmermans și a dnei comisar Jourová.

http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-15-5444_en.htm?locale=en

- Comunicarea intitulată „Lansarea unei consultări privind un pilon european al drepturilor sociale”. 7276/16.

Comunicarea intitulată „Evaluarea punerii în aplicare a cadrului UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor și a Recomandării Consiliului cu privire la măsurile de integrare efectivă a romilor în statele membre.” 10800/16 + ADD 1.

Parlamentul European - Raport cu privire la „Strategia UE privind incluziunea romilor”. A7-0043/2011.

- Aviz privind aspectele de gen ale Cadrului UE pentru strategiile naționale de integrare [*sic.*] a romilor. 2013/2066(INI). A7-0349/2013.

- Rezoluția din 15 aprilie 2015 referitoare la Ziua internațională a romilor – atitudini antițigănești în Europa și recunoașterea de către UE a Zilei de comemorare a genocidului împotriva romilor în al Doilea Război Mondial. P8_TA(2015)0095.

Altele: - Raportul Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE), intitulat ~~în~~ **Șăria și incluziunea** în UE: Revizuirea punerii în aplicare a zonei A: femeile și sărăcia în Platforma de acțiune de la Beijing (12132/16 ADD 1)”.
~~în~~ **Șăria și incluziunea**
